

TEMELLER

Yapının en alt katındaki kolon veya perdelerin yükünü (normal kuvvet, kesme kuvveti ve moment gibi) yer yüzeyine yani zemine aktarırlar. Diğer bir deyişle temeller yapının ayaklarıdır. Binadaki kolon veya perdeler zemine doğrudan oturtulamazlar. Betonarme kolonun dayanımı zeminin dayanımına göre çok daha yüksektir. Kolon kesitleri kendi üzerlerine gelen yükleri güvenle taşıyacakları şekilde belirlenir. Ancak bu kesitler dayanımı çok küçük olan zemine doğrudan oturdukları takdirde zemine, zemin dayanımının çok üstünde gerilmeler oluşur ve kolon zemini zımbalayarak saplanır. Zemindeki gerilemeyi düşürebilmek için kolonların alt ucuyla zemin arasına betonarme elemanlar (temeller) yapılır.

Temelin tek amacı zeminde oluşan gerilmeyi zeminin taşıyabileceği düzeye indirmek değildir. Diğer önemli bir amaç da kolon veya perdenin altındaki zeminde oluşacak çökmeyi (oturma) sınırlı bir düzeyde tutmak ve üst yapının farklı kolon oturmalarında zarar görmesini önlemektir. Tüm kolonların aynı miktarda oturması üst yapıya zarar vermezken, farklı oturmalar tehlikeli olabilir.

Üst yapı tipi ne olursa olsun temel daima betonarme yapılır, çünkü diğer malzemeler (çelik, ahşap gibi) dayanım ve zemin şartlarına uygun değildir.

EMNİYETLİ BİR TEMEL YAPIMINDA GÖZ ÖNÜNDE TUTULACAK KURALLAR

1. Sağlam zemine oturtulmalıdır.
2. don seviyesinin altında olmalıdır.
3. belirli bir sınır içerisindeki dikey çökmeyi göz önünde tutmalıdır.
4. yatay ve eğimli hareketlere meydan verilmemelidir.

TEMELLERİN SINIFLANDIRILMASI

1. YÜZEYSEL TEMELLER

- ✚ Tekil (münferit) temeller
- ✚ Sürekli (mütemadi) temeller
- ✚ Radye temeller
 - I. Düz radye temeller
 - II. Kirişli radye temeller
 - III. Mantar şeklinde radye temeller
 - IV. Ters kemer şeklinde radye temeller

2. DERİN TEMELLER

- ✚ Ayak temeller
- ✚ Kazık temeller
- ✚ Keson temeller